

Gymnázium Přírodní škola, o.p.s
Profilová práce — třída Mí
Nižší stupeň studia
2017/2018

Kryštof Zapletal

**Přiblížení E. Beneše a jeho
politického vlivu studentům
druhého stupně ZŠ**

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Najbert

Datum odevzdání: 23. listopadu 2017

Abstrakt

Tato práce pojednává o tom, jak jsem realizoval svůj cíl přiblížit osobu politika Eduarda Beneše svým vrstevníkům - žákům druhého stupně základní školy.

V profilové práci je obsažena teoretická příprava i praktická realizace. V práci popisuji i dílčí cíly, které doprovázely hlavní cíl.

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu práce panu Jaroslavu Najbertovi za vedení a pomost, dále vedení školy Charlotty Masarykové v Praze 5, Velké Chuchli, za umožnění besedy se žáky. Panu Petru Martinů za odbornou konzultaci v oboru statistika.

Obsah

Úvod	1
Cíle	2
Hlavní cíl:	2
Další cíle	2
Postup práce	3
Studium	3
Názory lidí na Benešovy dekrety	6
Výsledky	7
Statistika	7
Využití	7
Beseda	9
Příprava	9
Představa spolupráce	10
Domlouvání besedy	11
Průběh	11
Reflexe pedagoga a studentů	13
Komunikace s vedoucím práce	14
Závěr	15
Dodržení cílů	16
Zdroje	17
Internetové zdroje	17
Přílohy	18

Úvod

Odsun Němců z českého pohraničí, který byl uskutečněn mezi roky 1945 až 1946, je pro Českou republiku významná historická událost. Tato událost, spolu se znárodněním a podobnými akcemi, o kterých bylo rozhodnuto tehdejší vládou v čele s Eduardem Benešem, se na novodobých českých dějinách hodně podepsala. Listiny, které nařídily tyto akce vykonat, byl soubor právních norem vydaných převážně v exilu, měly platnost zákonů a obecně se jim říká „Benešovy dekrety“, ačkoli žádný dekret upravující provádění odsunu neexistuje. Je to název částečně kritizovaný nespravedlivě, protože téměř všechny listiny byly schváleny prozatímním národním shromážděním.

Když jsem se o tomto významném tématu začal s nějakým vrstevníkem bavit, zjistil jsem, a to téměř bez výjimky, že o něm neví skoro nic. To jsem považoval za chybu, jelikož je to velká historická událost, která ovlivnila Československou republiku v období po konci druhé světové války. Proto jsem se rozhodl, že se toto téma pokusím svým vrstevníkům (tedy žákům druhého stupně základních škol) přiblížit, jak nejlépe dovedu a pokusím se vzbudit jejich zájem o toto téma.

Cíle

Hlavní cíl:

Záměrem mé profilové práce je zvýšit povědomí dětí 2. stupně základní školy o Benešových dekretech.

Pro splnění hlavního cíle budu potřebovat vykonat i jiné kroky, proto jsem si vytyčil i další cíle, které mi v tom pomohou. Rozhodl jsem se, že chci, aby mi profilová práce i něco přinesla, a tak jsem si zvolil i cíl, prostřednictvím kterého se něco naučím a o něco nového obohatím.

Další cíle

-uskutečnit besedu na téma Benešovy dekrety

-probrat toto historické období a téma s několika lidmi, abych měl podněty pro budoucí diskuzi ve škole

-naučit se a osvojit si, jak se správně dělá statistika – chtěl jsem nějakým způsobem zmapovat škálu názorů na toto téma, uvést čísla

Postup práce

Studium

Po zahájení mé aktivní činnosti na realizaci a vytvoření profilové práci, jsem zjistil, že pro naplnění svých předem vytyčených cílů nemám o tématu Benešových dekretů dost velké znalosti. Proto jsem se rozhodl, že toho téma budu muset hlouběji nastudovat, aby byla možná realizace besedy a celkového přiblížení tématu Benešových dekretů žákům druhého stupně základní školy.

Tuto historickou událost jsem se rozhodl nastudovat celkem ze tří pramenů.

1. První pramen byl pro mne internet, konkrétněji internetová stránka Wikipedie, která slouží jako internetová encyklopedie. Z té jsem čerpal obecné informace jako například:

Co to jsou Benešovy dekrety, jak vznikly, proč vznikly, koho se týkaly a podobně.

Tuto stránku jsem si vybral, jelikož je to známá stránka a hodně lidí z ní čerpá informace. Bohužel ne vždy jsou informace podložené, což je problém, jelikož chci získat objektivní a přesné informace. Jako počáteční úvodní zdroj ale postačila.

2. Druhý pramen je pramen knižní. Pro doplnění informací z tohoto písemného pramenu jsem si vybral knihu Benešovy dekrety od Emanuela Mandlera. Z této knihy už jsem čerpal detailnější informace jako konkrétní dekrety a nařízení. Zvolil jsem si tuto knihu, protože jde o dokument složený z výsledovatelných zdrojů a dají se podle ní dohledat fakta. Považuji za důležité takový zdroj mít, jelikož například internetové zdroje nemusí být objektivní a informace na nich mohou být zcela smyšlené. Poté je pro mě těžší zjistit, zda jsou předkládané informace ze seriózních zdrojů, a tím pádem jestli jsou to fakta nebo pouze výmysly někoho, kdo o daném tématu podal zkreslené informace.

3. Poslední zdroj je také knižní, ale nejedná se o historickou knihu nýbrž o román Vyhánění Gerty Schnirch. Vybral jsem si ho, abych se mohl lépe vžít do role Němců, na které se dekrety vztahovaly. Zvolil jsem tento konkrétní román, protože jeho autorka, Kateřina Tučková, podkládá tvorbu historickými fakty. Sama autorka uvádí, že před sepsáním knihy trávila čas s historiky a v archivech, aby mohla své knihy psát na základě faktů a ne pouze fikcí. Autorka také mluvila s pamětníky a před napsáním knihy sama absolvovala „pochod“-stejnou trasu, kterou byli odsunutí Němci nuceni absolvovat. Pro to se domnívám, že využití

tohoto zdroje bylo pro mě obohacující a pomohlo mi pochopit reakce lidí, kteří vyplnili dotazníky, které jsem v rámci této práce vytvořil.

V besedě s dětmi jsem téma uvedl, samozřejmě zkráceným, následujícím vysvětlením a popisem událostí:

Edvard Beneš byl u zrodu Společnosti národů a byl členem Rady a bezpečnostního výboru, jako takový vždy prosazoval kolektivní bezpečnost. Po válce uzavřel smlouvu s Francií, Rumunskem a tehdejší Jugoslávií. Tak vznikla „Malá dohoda“ – obranný systém. Beneš se jako jeden z prvních zabýval i principy kolektivní evropské bezpečnosti. V letech 1921-1922 Po abdikaci T. G. Masaryka byl zvolen 18. prosince 1935 prezidentem.

V létě 1941 začaly přípravy na odsun Němců po válce. I když v dnešní době se to považuje za nemorální, pracovalo se s termínem „kolektivní vina“. Hlavně lidé začali používat slovo nacista místo Němec, což nebylo moc v pořádku.

Benešovy dekrety jsou spojovány hlavně s odsunem či vyhnáním nebo vysídlením příslušníků německé menšiny z Československa. Odsun německého obyvatelstva nebyl upraven žádným dekretem prezidenta republiky, samotný odsun německé a maďarské menšiny z ČSR je opatřením mezinárodním.

Poté nastal tzv. divoký odsun léta 1945, který je nejvíce kritizovaný a který probíhal pod dohledem vlády v době, kdy ještě Spojenci o odsunu Němců nejednali v Postupimi. ve své práci se o tomto období zmiňují později, ačkoli nejdříve byl divoký odsun, pak se teprve jednalo v Postupimi.

Představitelé vítězných velmocí tzv. „Velká trojka“ J. Stalin za Sovětský svaz, H. Truman na Spojené státy a W. Churchil za Spojené království se sešli na konferenci, která se konala od července 1945 do srpna 1945 nedaleko Berlína v německé Postupimi, známá jako Postupimská konference. Předmětem konference byla poválečná správa Německa, uspořádání a rekonstrukce válkou poničené Evropy. Jedním z výsledků jednání bylo i uznání požadavku na odsun Němců zůstávajících mimo německé hranice. Německo bylo rozděleno na 4 okupační zóny (americkou, anglickou, sovětskou a francouzskou) a byly stanoveny počty odsunutých do té které zóny. Každý ze států, ve kterém byl odsun prováděn, si stanovil svá kritéria pro zařazení německého obyvatelstva k odsunu. U nás to byl právě ústavní zákon č. 33/1945 Sb. Představitelé vítězných velmocí rozhodli o transferu po právu s přesvědčením o spravedlnosti takového aktu. Na svém rozhodnutí a postoji k transferu německého

obyvatelstva signatáři dohody by nic nezměnili ani v současné době, jak to znovu a opakovaně prohlašují vlády USA, Ruska i Velké Británie. Legitimita a legalita transferu německého obyvatelstva z Československa a z dalších států do Německa a Rakouska tak zůstává především záležitostí mezinárodního práva a mezinárodních vztahů po 2. světové válce. (Spirit, M.: Tzv. Beneovy dekrety – předpoklady jejich vzniku a jejich důsledky, VSE Praha, Nakladatelství Oeconomica, 2004, str. 213.)

Osobně se na tuto dějinnou etapu dívám rozporuplně. Myslím si, že věci mohly probíhat poklidněji a vláda měla konat přesně to, co říkala. Vláda oficiálně prohlašovala například, že vysídlení Němců probíhá bez násilí a v pokoji. Ve skutečnosti byli někteří Němci násilím donuceni plnit rozkazy vojáků, kteří byli na místo vysláni z pověření vlády. To znamená, že oficiální postoj vlády se se skutečností neshodoval. Vláda to pravděpodobně dělala proto, že chtěla podporu ostatních národů, kterou by násilnou cestou asi těžko získala. Ale toto je jen moje interpretace. Této části vysídlení Němců, jinými slovy degermanizace Československa, se říká divoká/ organizovaná část odsunu.

Nevinil bych osobu E. Beneše. Myslím, že dělal, co mohl, nikdo s ničím lepším nepřišel. Navíc nařízení k samotnému vysídlování vyhlásil tehdejší parlament, tudíž na této části se prezident Beneš nepodílel. Sice politickou odpovědnost nese prezident, který začal odsun vyjednávat ještě za války se Spojenci a svými výroky k němu vybízel, ale domnívám se, že hodnocení situace nemůže být jednoznačné. A válka je vždycky složitá a nespravedlivá, špatně se to zpětně posuzuje, velkou roli hrály i emoce, nálada ve společnosti....

K tématu odsunu jsem našel na internetu citát, který mě zaujal: Thomase Manna ze dne 30. prosince 1945 v relaci pro BBC „Deutscher Hörer“. *„Komu již dávno zešedl svět, když si uvědomil hory nenávisti, které se vztyčily kolem Německa, kdo si již dávno v bezesných nocích maloval, jak hrozná bude odplata, která na Německo musí dopadnout za nelidské skutky nacistů, ten nyní v tom, co se Němcům děje od Rusů, Poláků nebo Čechů nemůže se vši lítostí vidět nic jiného, než jen mechanickou a neodvratnou reakci na zločiny, které spáchal lid jako celek, přičemž, bohužel, nehraje roli ani individuální spravedlnost ani vina a nevina jednotlivce.“*

Názory lidí na Benešovy dekrety

Abych měl v budoucí besedě na co reagovat a od čeho se odrazit, rozhodl jsem se vytvořit dotazník na téma Benešovy dekrety, které rozdám a následně při besedě použiji. Rozhodl jsem se rozdat pět dotazníků v Praze a pět v pohraničí, v oblasti vysídlování Němců – zvolil jsem Šumavu.

Toho rozdělení jsem si vybral proto, že mě zajímalo, jestli se budou odpovědi v dotazníku významně lišit. Pokud ano, byl by to pro mě, i když ne ověřitelný, ukazatel, že v oblasti, kde mají lidé informace z první ruky, budou jiné názory než v oblasti, kde nejsou informace podloženy osobními zkušenostmi.

Dotazníky jsem vytvářel bez předešlého studia. Tím myslím, že jsem otázky, které jsou v dotaznících, vytvořil čistě na základě toho, co jsem považoval za zajímavé a v budoucnu potencionálně použitelné pro besedu. Proto jsem volil otázky, u kterých jsem se domníval, že odpovědi budou mezi dotazovanými různé a vyvolají emoce. To mi v besedě mělo pomoci k rozpoutání diskuze mezi studenty.

Bohužel jsem zjistil, že rozdávát dotazník nebyl dobrý nápad. Většina lidí, které jsem oslovil mě odbyla nebo dělali, že mě nevidí. Lidé, kteří byli ochotni se se mnou bavit, také nechtěli nic vyplňovat. Od dotazníků jsem tedy ustoupil a pobavil se na dané téma s lidmi, kteří byli ochotni se se mnou bavit – především se známými.

Jen pro doplnění přikládám dotazník do příloh (**Příloha 4**).

Výsledky

Lidé, kteří se se mnou bavili, na otázky odpovídali velmi podobně. Většinou projevovali nezájem o dotazníky a o téma. Z toho důvody i jejich odpovědi byli často neutrální a tedy pro moji práci hůř použitelné.

Svůj výzkum jsem pojal především kvalitativně. Nemluvil jsem s mnoha lidmi, ale diskutovali jsme do hloubky. Předpokládal jsem, že se názory budou hodně lišit a budou vyhraněné, což se ukázalo jako chybný předpoklad, jak shrnuji v závěru této práce.

Statistika

Jelikož jsem se rozhodl pracovat s dotazníky, chtěl jsem z nich vytvořit statistický graf. Jenže z 10 dotazníků statisticky relevantní údaj nevznikne, i kdyby mi je byli lidé ochotni vyplňovat. Proto jsem se rozhodl, že od nápadu na statistiku upustím. Nicméně mi přišla škoda, celý nápad jen tak zahodit a tak jsem si řekl, že sice neudělám relevantní statistiku, ale že se ji naučím dělat.

Pro tento cíl jsem požádal o pomoc svého odborného konzultanta Mgr. Petra Martinů, učitele matematiky a fyziky na ZŠ. Ten mi vysvětlil, jak se relevantní statistika dělá.

Je to poměrně složitá operace, protože je v ní obsaženo hodně počtů. Dozvěděl jsem se, že například pro relevantní výpočet statistiky spokojenosti zákazníků malého specializovaného obchodu potřebuji zpracovat data od 236 lidí. Pokud bych chtěl podle původního záměru získat objektivní statistiku, musel bych nechat své dotazníky vyplnit několik set lidí, což bylo nereálné.

Z toho jsem se poučil pro příští práce: „Statistika je užitečná věc, která pomáhá tlumočit fakta a názory lidí. Nicméně dělat statistiku sám je k zbláznění.“

Praktickou ukázkou výpočtů a zpracování teorie přikládám jako přílohu (Příloha 2).

Využití

Jeden z mých dílčích cílů bylo naučit se základy statistiky. O statistice se říká, že je to nepřesná věda o přesných číslech a tomuto tvrzení dávám za pravdu. Tuto část jsem podstoupil se svým odborným konzultantem panem Petrem Martinů. Ten mne oborem statistika stručně provedl a naučil mne se v ní alespoň základně orientovat.

Tuto část své práce bych mohl nazvat nejúpornější. Obor statistika mi zcela osobně přijde fascinující a občas i velmi užitečný, ale vykonávat výpočty v něm obsažené nebo dokonce i samotný průzkum je obtížné a proto, jsem rád, že mým cílem není objektivní statistika.

K potvrzení toho, že jsem se o statistice učil, přikládám prohlášení pana Petra Martinů **(Příloha 3)**.

Beseda

Příprava

Beseda byla ve své podstatě naplnění mého hlavního cíle, a proto bylo potřeba, abych se na ní připravil. Nejprve jsem si sestavil osnovu témat, které chci s žáky probírat (**Příloha 5**). Ta vypadala takto:

- 1. Představit se - říct kdo jsem, co se bude dít atd.*
- 2. Zjistit co nejvíc o tom, kolik toho o tématu Benešovy dekrety (E. Beneš a odsun Němců) již vědí a tím pádem i kolik základních informací budu na začátku besedy říkat.*
- 3. Seznámit je (posluchače) se základními a obecnými informacemi týkajícími se tématu.*

Za tyto informace jsem považoval vznik Československé republiky, povědomí o T. G. Masarykovi a E. Benešovi a také stručný průběh druhé světové války včetně stručně shrnuté politiky tehdejší doby.

- 4. Vykládání o dekrettech jako takových- pokusil bych se výklad zaměřit na to, co jim předcházelo a posléze na jejich důsledek.*
- 5. Celá beseda by měla končit diskuzí: Pokusím se studenty přimět k debatám pomocí úryvků z dotazníků a také budu poukazovat na, podle mého názoru, zajímavější části výkladu, od kterých bude možné debatu rozvíjet.*

Představa spolupráce

Prostředí, které je mi známé v oblasti besed, prezentací nebo jakéhokoliv jiného rétorického působení je pro mne Přírodní škola. Když jsem si besedu plánoval, ptal jsem se jiných studentů, kteří mi odpovídali vesměs pozitivně, a tak jsem nabyl názoru, že beseda bude probíhat v pořádku. Základní problém však byl, že studenti na Přírodní škole se, alespoň podle mého mínění, do podobných aktivit a projektů aktivně zapojují víc, než studenti a žáci jiných státních základních škol. Proto jsem se musel připravit na nulovou spolupráci při přednesu i při diskuzi.

Očekával jsem, že studenty přítomné při mé besedě nebude téma příliš zajímat, a tak se nezapojí vůbec anebo budou například neúmyslně vyrušovat, a tím mi vedení programu ztěžovat.

Pro tento případ jsem si do úplného úvodu přidat i krátkou řeč o tom, jak by měla beseda probíhat. V tomto sdělení jsem plánoval říct i to, co si oni mohou z besedy odnést, a rovněž i co mají (nebo vlastně nemají) dělat v případě, že o můj výklad nemají zájem. Tuto „úvodní řeč“ bych pochopitelně musel konzultovat s jejich pedagogem, abych svými pokyny nenarušil zaběhlou morálku třídy, popřípadě školy.

Celá beseda by měla probíhat v přítomnosti pedagoga, aby například opravil historické chyby nebo korigoval mé vyjadřování (spisovnost, korektnost atd.) a doplňovat můj přednes v případě, kdy uzná za vhodné, že by se k němu mělo něco doplnit pro přesnost nebo abych například studenty neovlivňoval tím, že bych mluvil příliš jednostranně. Také by měl kontrolovat chování studentů, aby program vůbec mohl probíhat.

Je pochopitelné, že pedagog nemůže nechat během hodiny třídu bez dozoru dospělé osoby, jelikož je za ní v době vyučování zodpovědný. Proto by měl být přítomný po celou dobu besedy.

Domlouvání besedy

Pro uskutečnění svého hlavního cíle jsem si vybral Základní školu Charlotty Masarykové, která sídlí ve Velké Chuchli (Praha 5). Tuto školu jsem si vybral, protože sám jsem do ní chodil, od druhé do páté třídy prvního stupně. S učiteli se znám a mám s nimi dobré vztahy. Z těchto důvodů mi přišla jako nejlepší a nejjistější varianta uskutečnit besedu právě tam.

Potvrzení o možnosti uskutečnit besedu jsem měl od školy již před obhájením záměru své profilové práce, tudíž v tomto ohledu byla situace vyřešena. Kvůli probírané látce se beseda domluvila na říjen roku 2017. Tento termín je velmi blízko k termínu samotného odevzdávání profilových prací, ale věřil jsem, že to zvládnou.

Snažil jsem se pro jistotu domluvit besedu i na jiné škole, kdyby se objevily neočekávané komplikace, ale bylo to obtížné. Napsal jsem pár emailů, ale nikam mě to neposunulo, tak se beseda nakonec opravdu konala jen v říjnu v Chuchli.

Průběh

Beseda na téma Eduard Beneš a Benešovy dekrety se uskutečnila dne 10. října 2017 na základní škole Charlotty Masarykové ve Velké Chuchli. Probíhala v době standardní výuky a to pro šestou a devátou třídu druhého stupně základní školy. Toto věkové složení jsem zvolil záměrně po konzultaci s třídní šesté třídy. Věkem mi přišla tato skupina nejvhodnější, ale od paní učitelky jsem se dozvěděl, že jsou v náročném období, špatně se s nimi pracuje a nikoho moc neposlouchají. Devátá třída jsou moji bývalí spolužáci, máme dobré vztahy, sami se chtěli besedy zúčastnit. Šestáci devátáky respektují, takže skupina měla ideální složení.

Před začátkem besedy jsem se s pedagogy sešel a seznámil je s průběhem a podrobnějším obsahem besedy. V této fázi žádné komplikace nenastaly, a tak jsme se rychle přesunuli k programu. Během programu my pedagogové byli velmi nápomocní, a to jak v umravňování třídy, tak například ve vyhledávání doprovodných fotografií nebo map, které sloužily jako oživení a interaktivní část pro studenty. Paní učitelka používala interaktivní tabuli a pro mé vystoupení to byl velký přínos.

Svou původní osnovu, která je uvedena v kapitole „Beseda-příprava“ jsem dodržel celou tak, jak jsem zamýšlel. Jedinou výjimkou bylo, že jsem část úvodu představil formou 70 vteřinové ukázky z kresleného seriálu „*Dějiny udatného českého národa*“.

Se svým projevem jsem sám spokojen a překvapivě dobře se mi prezentovala i historická fakta, která se mi většinou prezentovat ani nechtějí. Občas se stalo, že mě pedagog doplnil

nebo upravil, ale nikdo nešlo o hrubou chybu, což беру za osobní úspěch. U věcí, na které se nahlížet kontroverzně, jsem se pokoušel je prezentovat neutrálně a bez emočního zabarvení. Tyto věci, jako například samotná postava Eduarda Beneše, jsou podle mého mínění důležité, a stejně tak je důležité si na ně vytvořit vlastní názor. Proto jsem jim svůj osobní názor sdělil jenom jako odezvu na dotaz jednoho ze studentů.

Od původního plánu, udělat diskuzi jen na konci, jsem se trochu distancoval a snažil jsem se zapojit studenty co nejvíc při jakékoliv vhodné příležitosti. Bohužel se mi to příliš nedařilo, a tak jsem většinu času pouze mluvil. Nicméně jsem se snažil studenty navést k tomu, aby o věcech přemýšleli, a tím si toto na téma vytvářeli vlastní názory.

Samotná diskuze na konci tedy neproběhla tak, jak jsem měl původně v plánu, ale i tak jsme se se studenty o celé besedě krátce pobavili. Potom několik studentů začalo vyprávět příběhy jejich příbuzných, kteří žili za druhé světové války a například ukrývali Anglické parašutisty nebo Němce, kteří se cítili být Čechy. Tento zvrat mne velmi potěšil a pedagogové na něj později také reagovali kladně. Tyto osobní historky konečně rozvířily debatu, děti se zapojovaly, ptaly spolužáků na podrobnosti a komentovaly i věci, o kterých jsme mluvili předtím. Kdybychom měli víc času, debata by ještě pokračovala.

Myslím, že jsem špatně odhadl svůj projev. Naplánovat jsem si vše, co mám nebo spíš chci říct a od toho jsem odvíjel zbytek času do vyplnění besedy. Bohužel jsem si nabral až příliš mnoho věcí k řečení, a tak se čas na volnou diskuzi zkrátil. Z toho si však беру poučení a při podobných příležitostech si na takovou věc budu dávat větší pozor.

Věc, která mne příjemně překvapila, bylo chování studentů ve třídě. Očekával jsem od mladších studentů a hluk a od starších jen zdvořilý zájem. To se však nestalo, v některých případech i naopak. Mladší, čili šestá třída, byli velmi pozorní, a i když třeba tématu tolik nerozuměli, studenti se ptali a snažili se odpovídat na dotazy, které jsem jim během prezentace pokládal. Starší, čili devátá třída, se rozdělila do dvou skupin. Jednu část téma zajímalo a aktivně se zapojovali nebo alespoň snažili zapojovat. Někteří se iniciativně přihlásili o slovo na doplnění toho, co jsem zrovna vykládal. Druhá skupina se sice o téma příliš nezajímala a ani se nesnažila do debaty zapojovat. Nicméně nikdo z nich nevyrušoval, a tím umožňovali besedě volný a nerušený průběh. Byl jsem u obou tříd velmi příjemně překvapen a mohl bych tvrdit, že jsem se odhodlal

prezentovat i na jiných základních školách (kdyby k tomu došlo v rámci školní nebo mimoškolní akce). Jelikož považuji za stejně důležitou sebereflexi, jako kritiku od jiných lidí, přikládám hodnocení besedy od paní učitelky na škole, kde beseda probíhala, Mgr. Moniky Vlasákové. Kopie originálu s podpisem můžete nalézt v přílohách.

Do přílohy také přikládám stručnou osnovu svého úvodního projevu.

Reflexe pedagoga a studentů

S paní učitelkou jsme hodinu, kterou jsem vedl, probrali, v zásadě mé vystoupení hodnotila pozitivně. Celé její vyjádření je v příloze (**Příloha 1**).

Vyzval jsem děti, ať se vyjádří k mé hodině. Zde jsou reakce několika z nich:

„Lepší než sedět na maticce.“ Kryštof Hnízdil, VI.B

„Debata s Kryštofem mě zajímala, hlavně když někteří spolužáci vyprávěli příběhy, co se stalo jejich rodinám po válce. O Benešovi jsme se ještě neučili, nic moc jsem o něm nevěděla, teď je to lepší.“ Kristína Lechová, IX.třída

„Dějepis mě moc nebaví, ale viděl jsem s našima film Masaryk, kde byl i Eduard Beneš, tak jsem trochu věděl, o koho jde, neměl to jednoduché.“ Pavel Seifert, IX. třída

„Kryštof hezky vypráví, je mu rozumět a bylo dobré, jak paní učitelka pouštěla fotky.“ Vítek Málek, VI.B

„Myslím, že je dobře, že Češi Němce vyhnali. Měli by vyhnat i ostatní cizince, hlavně Araby.“ Radek Mácha, IX. třída

Komunikace s vedoucím práce

Komunikace s vedoucím profilové práce panem učitelem Jaroslavem Najbertem probíhala málo. Z mé strany byla komunikace na začátku, v období obhajob záměrů, a potom už jsem s ním o práci nekomunikoval a postupy apod. nekonzultoval.

Byla to z mé strany chyba, kterou nemám v úmyslu opakovat. Kdybych komunikaci udržoval, je pravděpodobné, že moje práce by byla hotová dříve a v nějakých oblastech s větší kvalitou. Rozhodně zpětně vím, že je dobré se radit před a ne po.

Závěr

Svoji profilovou práci považuji za zdařilou. Dodržel jsem cíle a dílčí cíle, které jsem si na začátku určil, čímž jsem splnil základní podmínky

Také myslím, že tato práce měla smysl. Téma Benešových dekretů stejně jako samotná postava Eduarda Beneše je i v dnešní době hodně kontroverzní a diskutovaná. E. Benešovi se vyčítá, že prakticky odevzdal Sudety Němcům, i když byl národ připraven bojovat. Někteří se na toto rozhodnutí dívají jako na moudré, ale jiní ho odsuzují. Měl těžkou pozici, když nahrazoval všemi obdivovaného Masaryka. Dále je částečně obviňován, že se přikláněl na stranu SSSR a tím vlastně napomohl komunistům získat více příznivců. Z toho důvodu považuji za důležité, aby s osobou E. Beneše moji vrstevníci seznámili a aby si na něj i události s ním spojené mohli tvořit vlastní názor.

Z hlediska dílčích cílů si nejsem jistý, jestli jsem zvolil všechny moudře. Například učení statistiky by mohlo být užitečné, ale zatím s ním byli jenom starosti.

Zároveň jsem pochopil, že jsem oslovil velmi podobnou skupinu lidí. Všichni to byli poměrně vstřícní lidé, kteří byli ochotní komunikovat s cizím klukem a ztrácet svůj čas debatováním se mnou. Vím, že na Benešovy dekrety se názory velice různí, myslím, že jsem nezáměrně v podstatě předvybral skupinu lidí, kteří nemají extrémní názory. Asi by bylo lepší pracovat s oficiálními údaji, jestli nějaké existují, takhle se se mnou bavil pouze vzorek lidí s velmi podobnými názory. To bych se možná dozvěděl předem, kdybych více konzultoval s vedoucím práce.

Spolupráce s ostatními probíhala převážně dobře. Komunikace s vedením školy ve Velké Chuchli a domlouvání besedy probíhaly bez větších problémů a vždy v přátelském prostředí. Stejně tak i komunikace s mým odborným konzultantem panem Petrem Martinů byla bezproblémová a vždy jsme se rychle domluvili. Jediná komunikační chyba byla mezi mnou a mým vedoucím práce, která byla ovšem způsobena chybou z mé strany.

Celkově bych náplň své práce považoval za kladnou a pro zúčastněné studenty užitečnou.

Dodržení cílů

Základním předpokladem pro splnění profilové práce je dodržet předem stanovené cíle. Z mého pohledu to bylo s dodržáním a splněním cílů následovně:

Co se týče hlavního cíle jsem sám za sebe spokojený. Chtěl jsem téma Benešových dekretů přiblížit mým vrstevníkům, čili žákům druhého stupně základní školy, a to jsem udělal. Na toto téma jsem měl 50 minut dlouhou besedu (pro šestou a devátou třídu) obsahující klíčové události pro téma dekretů. Proto bych hlavní cíl považoval za splněný.

Jedinou odchylkou od původního zadání bylo, že jsem besedu doplnil o informace a politice Eduarda Beneše. Během svého studia v rámci přípravy na besedu jsem se o něm dozvěděl hodně nových informací a jeho osoba mi přišla natolik fascinující, že jsem ji přiřadil i do výkladu.

Ostatní, dílčí, cíle jsem z mého pohledu také splnil. Jejich plnění bylo obtížnější než u hlavního cíle. Proto si pro budoucí práce musím rozmyslet, jaké cíle si budu klást.

Zdroje

- (1) SPIRIT, M, Benešovy dekrety- předpoklady jejich vzniku a důsledku, str. 213., vyd. Praha Oeconomica, 2004,
- (2) MANDLER, Emanuel, Benešovy dekrety, KOSMAS, Praha 2002
- (3) TUČKOVÁ, Kateřina, Vyhánění Gerty Schnirch, HOST, Praha 2009

Internetové zdroje

- (1) Wikipedie, Benešovy dekrety (online),e2013(4.10.2017), Dostupné z:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana

Přílohy

1. Reflexe učitele
2. Statistika
3. Reflexe učitele matematiky
4. Dotazník
5. Přípravy na besedu

Příloha 1

Dne 10. 10. 2017 proběhla na naší základní škole Charlotty Masaryk ve Staré Chuchli beseda o odsunu Němců. Program besedy připravil a vedl Kryštof Zapletal v rámci profilové práce.

Besedoval nejdříve se žáky šesté a později i se žáky deváté třídy druhého stupně základní školy. Program měl velmi pečlivě připravený, výkladovou část vhodně doplnil obrazovou dokumentací, v úvodu využil také část kapitoly o vzniku republiky z Udatných dějin českého národa.

Stručně připomenul důležité historické okamžiky, vedoucí k odsunu Němců, Mnichovskou dohodu, okupaci, zabírání Sudet, Benešovy dekrety a také české filmy, které tyto události zachycují. Při výkladu se snažil neovlivňovat jejich názory. Působil velmi jistě, prokázal schopnost posluchače zaujmout, události vysvětloval stručně a logicky, jeho projev byl celkově působivý a vyspělý.

Posluchači byli opravdu zaujatí, bylo vidět, že někteří mají docela solidní historické vědomosti.

Už během výkladové části kladli dotazy a vyjadřovali své názory.

Ve druhé části doplňovali sami i zajímavé osudy svých rodin. Rodina jednoho chlapce se například ocitla v přímém ohrožení v souvislosti s atentátem na Heidricha.

Kryštof vedl diskuzi zkušeně a sympaticky nechával zaznít různé názory, aniž by některý příliš kritizoval. Zdůraznil na závěr, že na mnoho otázek existují do dnešní doby nejednoznačné názory a že takto složité události nemají jednoduchá řešení, ale přitom vhodně a působivě vystihl humanitární a etický rozměr těchto tragických událostí.

Domnívám se, že diskuze byla přínosem pro všechny zúčastněné a že je od vás dobrý nápad svěřovat vašim žákům takto náročné úkoly, děkujeme a těšíme se na další spolupráci.

V Praze dne 10. 10. 2017

Mgr. Monika Vlasáková vlastní rukou

Statistika

Pojmy:

a) Aritmetický průměr $\Rightarrow$ „Součet všech hodnot vydělený jejich počtem.“

$$[\mu]$$

b) Medián $\Rightarrow$ Dělí na dvě poloviny seřazené výsledky * (zestupně)

To znamená, že nejmenší 50% $\leq$ Me a nejmenší 50% $\geq$ Me.

$$[Me]$$

c) Rozptyl $\Rightarrow$ Používá se pro „předpokládanou“ rozdílnou veličinu (náhodní), která je rozložena kolem střední hodnoty

$$[s(X)]; X = \text{náhodná veličina}$$

d) Štřední hodnota $\Rightarrow$ Parametr rozdělení X (náhodná veličina)

$$[EX]$$

e) Statistická chyba $\Rightarrow$ Je vždy přítomná a najde ji odstranit.

Vzniká díky zjednodušení výsledků.

Pr. 10x hodím mincí. 6x padne panna; 4x orel $\Rightarrow$ šance že padne panna je 60%.

To ovšem není pravda $\Rightarrow$ šance jsou vždy 50%/50%.

Příklad výpočtu

Hodnoty 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,

Počet hodnot: 9

Minimum: 1

Maximum: 9

$$\text{Průměr} = 1+2+3+4+5+6+7+8+9 (45) : 9 = \underline{\underline{5}}$$

↑
sorted hodnot

↑
počet hodnot

Medián: 5

1 2 3 4 5 6 7 8 9 | Rozdělí na pol = ~~1 2 3 4 5 6 7 8 9~~
→ 4,5 | 4,5

Medián musí mít nejmenší 50% $\geq$; 50% $\leq$ 5

$\leq 1; 2; 3; 4$ 5 | 5 | $6; 7; 8; 9$ 5 $\leq$

Jsou rovné nebo menší 5 / jsou rovné nebo větší 5

Příloha 3

Potvrzuji, že jsem s Kryštofem Zapletalem probíral učivo ZÁKLADY STATISTIKY. V rámci konzultací jsme se zabývali teoretickou i praktickou částí výše zmíněného učiva. Tímto prohlášením potvrzuji skutečnost, že se Kryštof v základech dané látky orientuje.

Zároveň umí vysvětlit některé základní pojmy, které jsem ho učil a odůvodnit jejich využití v oboru statistika.

Celkové výuce jsme věnovali dvě hodiny a na koci jsem si pomocí otázek a jednodušších příkladů ověřil, že to pro znalosti tohoto konkrétního učiva stačí.

Obě hodiny proběhly v květnu roku 2017.

Mgr. Petr Martinů vlastní rukou

Příloha 4

Jméno:

Věk:

M / Ž

- 1) Jaký je váš názor na vysídlování Němců z Československé republiky a na Benešovy dekrety?

- 2) Bylo to, co se dělo, správné? Dala se situace řešit jinak? Popř. jestli ano, jak byste ji řešili vy?

- 3) Odkud čerpáte/ kdo vám poskytl informace?

- 4) Proč by se podle vás dekrety měly/neměly zrušit?

Beseda

- 1) Představení - sám sebe + o besedě
- 2) Co už vědí → nějaké neopakovatelné informace
- 3) Základní realie

a) → T. G. Masaryk ⇒ zrod republiky i první prezident

b) → Vznik Československa (28. října 1918 → po WWI.)

c) → Edvard Beneš — Společnost národů

— Bezpečnostní výbor (člen rady)

— navrhoval „spojenectví s jingmi státy“ (Fr, Rum, Jug)

— zvolen prezidentem (II) 18. prosince 1935 (1935-1938)

— přistoupil na Hitlerovi požadavky
↳ předání sudet (21. listopadu 1938)

! FOTO!

— znovu prezident → po návratu do Čs (1945-1948)

d) exilové vlády

— E. Beneš (změny v letech)

↳ J. Štěpánek 1942-1945 (do 5. dubna)

↳ Z. Fieringer 1945 (od 5. dubna)

— „rozhodnutí“ o budoucnosti Čs v zahraničí

↳ např. Dej po náctce atd.

e) Benešovy dekrety — právní listiny → prezident, předseda vlády, ministr

f) Odsun → nebyl v dekretu → parlament + zahraniční vlády

↳ „degermanizace Československa“

- 4) Zahraňovat reakce do historického události
- nevyhodnotit naveněk ale přiklonit k 48. události

5) Situace dříve i teď

- Mnichovská dohoda (29. září 1938)
- Vyhlášení ochranné území (21. listopadu 1938)
- Vyhlášení protektorátu Čechy a Morava (15. března 1939)
- Doba během WWII. vynechána → bez podrobností
- Konec války (8. května 1945)
- Zánik/návrat exilové vlády (5. dubna 1945)
- (Delořky → psaní již od roku 1940 v exilové vládě)

6) Diskuze

- Jejich názor na veš ^{Česko Německo války} E. Beneš
- Námky řešení
- Osvěta "zkušenost" / mluví o možnosti toho se tu týká atd.

7) Reflexe

- zeptat se na řešení na besedu → ZAPISAT !!!